

2. Носацький С.Д. Удосконалення навчального процесу шляхом впровадження інформаційно-технічних технологій // Матеріали Інтернет-конференції «Удосконалення навчального процесу шляхом впровадження інформаційно-комунікаційних технологій», 2012 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://obrazovanie.klasna.com/uk/site/internet-zakhodi.html>.

3. Полатайко О. Інформаційні технології в суспільно-гуманітарних науках // Матеріали VII Всеукраїнської наукової конференції «Інформаційні технології в професійній діяльності». – Рівне, 2013. – С. 85-86.

4. Сорич І.В. Використання інформаційних технологій на уроках історії // Матеріали Інтернет-конференції «Удосконалення навчального процесу шляхом впровадження інформаційно-комунікаційних технологій», 2012 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://obrazovanie.klasna.com/uk/site/internet-zakhodi.html>.

5. Чувпило А.А. Использование компьютерных технологий для эффективного развития устной речи учащихся на уроках истории в школе // Методичний вісник історичного факультету. – 2011. – № 9. – С. 31-37.

6. Яременко В.О. Використання інформаційних технологій в процесі навчання історії учнів 10-11 класів. – 2013 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.teacherjournal.com.ua/shkola/>.

7. Історична освіта і сучасність. Як викладати історію школярам і студентам / За ред. Б. Кубіс. – Київ, 2004.

8. Черниш Л.І. Сучасні інформаційні технології як засіб модернізації вищої школи // Проблеми освіти: Науковий збірник / Кол. авт. – Київ, 2008. – Вип. 55.

9. Фоменко А. Деякі підходи до розробки і створення навчальних комп'ютерних програм (комп'ютерних посібників) з історії // Історія в школах України. – 2003. – № 1. – С. 21-25.

Федоренко Н.І.

*кандидат соціологічних наук, доцент кафедри педагогіки і психології,
Київський національний економічний університет
імені Вадима Гетьмана*

ОСОБЛИВОСТІ ВПРОВАДЖЕННЯ ІННОВАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ У НАВЧАЛЬНИЙ ПРОЦЕС ВИЩОЇ ОСВІТИ УКРАЇНИ

Сьогодні вищі навчальні заклади намагаються готувати всебічно розвинених фахівців. Водночас студенти бажають отримати вищу освіту, яка зможе дати не тільки базові знання, а й певні компетенції, які допоможуть їм швидше зорієнтуватися в їх роботі та краще проявити себе. Сучасна ситуація обумовлює оновлення фахової освіти. Все більше викладачів вищої школи відчують потребу у впровадженні таких методик та технологій, які б допомогли реалізації особистісного підходу до студента. Впровадження інноваційних технологій у викладанні фахових дисциплін дає змогу докорінно змінити ставлення до об'єкта навчання, перетворивши його на суб'єкт. Студент стає співавтором лекції, семінарського заняття тощо. Підхід до студента, який

знаходиться у центрі процесу навчання, ґрунтується на повазі до його думки, на спонуканні до активності, на заохоченні до творчості. Він забезпечує підвищення навчально-виховної ефективності занять, сприяє реалізації принципів свідомості, активності навчання та призводить до значного зростання якості знань, умінь і навичок, які набувають студенти. Одним із засобів, який може сприяти вирішенню поставленої задачі, є впровадження та активне використання у навчанні студентів інноваційних технологій навчання. Одними із інноваційних технологій навчання у вищій школі є: тренінгові технології та мультимедійні інформаційні технології, що базуються на програмних продуктах самого широкого призначення. Слід зазначити, що тренінгові технології є важливою складовою інтерактивного навчання. Спілкування учасників у ході тренінгу охоплює дві складові: зміст і процес. Зміст тренінгу – це тематика, що вивчається під час роботи. Процес тренінгу – це те, як взаємодіють учасники тренінгу під час навчання, яку атмосферу створюють, які ролі відіграють, як впливають один на одного. Ефективність процесу тренінгу залежить від методів тренінгу. Це те, у якій спосіб організоване навчання (міні-лекція, дискусія, робота у складі малих груп, кейс-метод тощо).

Інформаційні технології навчання вже важко уявити без мультимедійних технологій. Однією з беззаперечних переваг засобів мульти-медіа є можливість розроблення на їх основі інтерактивних комп'ютерних презентацій, які можна використовувати при розробці та презентації групових проектів по різних предметам. Мультимедійна інформація відрізняється чіткістю, лаконічністю, доступністю. У процесі роботи з нею студенти вчаться аналізувати, висловлювати власну думку, вдосконалюють уміння працювати на комп'ютері. Якщо застосування мультимедійних технологій добре продумане, заняття буде образним, наочним, цікавим, життєвим, дозволить розвивати уміння учнів працювати в парах і групах.

З метою дослідження питання необхідності та ефективності впровадження інноваційних технологій в процес навчання, автором у 2014 році було проведене опитування студентів 3-го курсу кредитно-економічного факультету Київського національного економічного університету імені В. Гетьмана стосовно їхнього ставлення до інноваційних (тренінгових та мультимедійних) технологій. В рамках дослідження було опитано 50 респондентів, при цьому завдання створити репрезентативну вибірку не ставилося. Дослідження було направлено на виявлення ставлення студентів до інноваційних технологій та оцінку результативності використання інноваційних технологій у навчальному процесі вищої школи.

Як і очікувалося, впровадження тренінгових технологій у процес навчання сприймається студентами дуже позитивно. Принаймні на запитання: «Як Ви вважаєте, чи потрібно використовувати тренінгові технології навчання у ВНЗ?» 100 % респондентів відповіли – так. Серед основних причин такого ставлення студентів, згідно думки респондентів, можна виділити те, що використання

тренінгових технологій на заняттях зацікавлює предметом (66%), забезпечує зв'язок теорії та практики (64%) та активізує навчально-пізнавальну діяльність студентів (58%). До позитивних сторін впровадження тренінгових технологій в навчальний процес респонденти включили: можливість залучити до процесу навчання всіх студентів (30%) і можливість ознайомитися з новим матеріалом на практиці (30%).

На питання про результативність використання тренінгових технологій у навчальному процесі відповіді розподілилися таким чином. З тим, що тренінгові технології сприяють закріпленню нових знань та формуванню вмінь і навичок погодилося (86%) студентів. 60% респондентів вважають, що використання тренінгових технологій у навчальному процесі допомагає студентам самореалізуватися і розкрити свій творчий потенціал. В той же час, на думку студентів, вагомими є такі результати використання тренінгових технологій, як формування вміння працювати в команді (42%) та вміння ефективно і швидко вирішувати поставлені завдання (22%), що сприяє інтенсивності навчання, результат якого досягається завдяки власній активній роботі студентів. Щодо активного використання тренінгових технологій викладачами КНЕУ імені В. Гетьмана близько 70% студентів зазначили, що викладачі на заняттях використовують окремі елементи тренінгових технологій. Отже, тренінгові форми мають низку переваг перед іншими формами організації навчання і можна констатувати, що на даний момент існує потреба як студентів, так і викладачів у подальшому впровадженні та розширенні сфери використання названих технологій в навчальному процесі.

Аналізуючи результати опитування студентів у 2014 р. щодо впровадження мультимедійних технологій у процес навчання, ми виділили наступні позитивні тенденції: 72% респондентів вважають, що мультимедійні технології привертають увагу студентів до навчального процесу, 68% респондентів відповіли, що мультимедійні засоби допомагають краще сприймати теоретичний матеріал, на думку 46% респондентів ці технології підвищують рівень ефективності засвоєння теоретичного матеріалу, 42% вважають, що за допомогою мультимедійних технологій викладач може створювати позитивний емоційний клімат на занятті, що посилює ефективний зворотній зв'язок з викладачем і на думку 26% студентів використання інноваційних технологій зміцнює авторитет викладача як творчої особистості.

Для того, щоб сформувати у студентів вміння працювати з інноваційними технологіями, їм пропонуються вибіркові навчальні завдання, які спонукають їх самостійно створювати власні мультимедійні презентації. Така самостійна робота допомогла 76% респондентів сформувати вміння щодо роботи з мультимедійними технологіями, 70% вважають, що ця робота підвищила рівень ефективності засвоєння теоретичного матеріалу, ці завдання допомогли 66% респондентів розкрити їх творчий потенціал. На думку 28% опитаних завдання пов'язані з мультимедійними технологіями активізують пізнавальну діяльність і сприяють розширенню кругозору. Така самостійна робота

допомагає студентам у формуванні необхідних їм професійних вмінь: вміння працювати з мультимедійними технологіями, презентувати свою роботу, вміння працювати в команді та розвиває у студентів пізнавальні можливості і прагнення до самовдосконалення.

Сьогодні вищі навчальні заклади намагаються готувати професійних спеціалістів, важливе значення надається впровадженню інноваційних технологій навчання, популярними серед яких є мультимедійне навчання, навчання із залученням інтерактивних методик, навчання за технологією тренінгу та інші. Результати проведеного дослідження підтвердили, що інноваційні технології навчання допомагають формуванню багатьох професійних умінь та навичок у студентів: умінь організації позитивної міжособистісної взаємодії у спільноті, умінь критичного і творчого мислення у процесі вирішення професійних завдань, умінь аналізу і вибору доцільних дій у складних ситуаціях; навичок роботи у команді, навичок презентації, самоорганізації та самоконтролю. Використання інноваційних технологій у системі освіти дозволяє розвивати творчий і інтелектуальний потенціал студента та його здібності.

Чеповий І.В.

студент;

Юрчук Л.Ю.

кандидат технічних наук, доцент,

Національний технічний університет України

«Київський політехнічний інститут»

ІНФОРМАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ НА КАФЕДРІ

Ефективність навчального процесу багато в чому залежить від його інформаційного забезпечення. До кінця минулого століття основними джерелами навчальної інформації були друковані видання, які концентрувалися у бібліотеках ВНЗ. В даний час економічна ситуація в країні обмежує видавничі можливості ВНЗ як за кількістю, так і за накладом навчально-методичних видань (у більшості випадків 100 примірників і менше).

З іншого боку розвиток інформаційних технологій, Інтернету і технічних засобів, що їх забезпечують, дозволяють перейти на забезпечення навчального процесу електронними виданнями, які не мають обмеження тиражу. Інтернет став успішним суперником бібліотекам (студент п'ятого курсу насилу пригадав про відвідування бібліотеки на першому курсі), але і там не завжди вдається знайти необхідну інформацію.